

— 0. *[Handwritten signature]*

— 1921.6.

— 11 *[Handwritten text]*

მედიცინა და პედაგოგია

გაზეთი მედიცინა

ქართული
1921

პალო იაშვილს

ჩემი სონეტი მოელოდა ეპიტალამას.
 სიამის ტყუპნი სიამითაც ვიყავთ ტყუპები.
 საქართველოს მზე გაანათებს სიცოცხლეს ღამას
 მაშინაც, როცა პოეზიით დავიღუპებით.
 სხვა მეგობარმა და პოეტმა გვადარა აღმასს.
 ვიცი: გავტყდებით და არასდროს მოვიღუნებით
 თვით პოეზიას ურიდებლათ ვახურავთ ჩაღმას,
 მაგრამ სავსეა სიყვარულით თვალის უბები.
 წითელი ხარის გამძლეობა მაგარი ჯიში.
 და იალალზე შენ იქნები მუდამ წინამძღვრათ
 ამიტომ არ აქვს არც ერთ ყანწელს აქამდი შიში,
 რომ საქართველოს მოვედებით ლექსის ნიაღვრათ.
 ყველას გვინდოდა ყოფილიყავ ჩვენი ამარა,
 მაგრამ ჩვენ ძმობას დღეს გიბრძანებს შენი თამარი.

გიორგი ლორთქიძე

ავტოპორტრეტი

ვარ ბარბაროსი, ვარ ხაზარი, ვარ სარაცინი;
 რომის კედლებთან ურავანი და დინამიტი.
 ცხელ რუსუდანის მესროსება მე სარეცელი,
 დაუბრუნებელ სივრცეების მადრჩობს ამინდი.
 ძველი სისხლები არის ჩემში დარეულები,
 (კახეთის მსუქან თეძოვების ვწოვე მტევნები).
 თავზე მადგიან კვირეები მთვარეულები
 და პურპურივით მზე მეცემა დაუტევნელი.
 რასის კრილორებს ტანზე ვითვლი, როგორც ყვავილებს.
 ქართლის თავადი და პარიკის დიდი ტრიბუნი.
 მიყვარს დროშები საქართველოს გამოცვანილი
 მზე—ჩემი გვარის ლაშქრობაში გათეთრებული.
 პოეზიაში, როგორც რუმბში ჩაყუდებული.
 ყველა წვეწვებში, ყველა შხამში სული ჩავაწე
 არტაურ რემბოსთან ბოროტ ტყუბად ჩახუტებული—
 მადგამენ გვირგვინს თეიმურაზ და ჭავჭავაძე.
 მე ვარ პოეტი, კვირეული ვარ ნიაბორი.
 შეგვიანებულ ტრამვაების ყრუ „ნევერმორით“!

პოეზიის ნაპითში

სამთავრო პოეზიის არაა შემოხაზული საბოლოოთ. პოეზიას ყოველთვის სჩაგრავდნ და პოეტის სახელს სცვეთდნ ათასნაირად. იმას გაუჩნდა მეზობლებიც და მეტოქეებიც. პოეზიას ურევნ ლექსთწყობაში, ხელოვნებაში, ფილოსოფიაში და პუბლიცისტიკაშიდაც კი.

პოეზია ენერგიაა, ქმედობაა, გადალახვაა საზღვრების. პოეზია მასწავლებს, როდესაც ათვისება იღებს მისწერ ხასიათს და მისი თქმა ფერებით და ხმებით არაა სავალდებულო. ალი არსენიშვილს და არჩილ მოქაძეს არც ერთი სტრიქონი არ შეუტანიათ პოეტურ მწერლობაში, მაგრამ ისინი პოეტები არიან უთუოდ: მე მწამს, რომ მათთვის ჩვეულებრივი წიგნები იბნიდებიან სხვა სამყაროების გამოსაჩენათ.

პოეზია არ ეტყვა ლიტერატურაში. ის უფრო მაღალია და მისი თვალები ისვენებს ხან მუსიკაში, ხან მხატვრობაში. პოეტები კრავები და გუდიაშვილი. პოეზია განცდაა და მისი გამოთქმა შეიძლება პეტრარკას სონეტით, პროზით, სიმფონიით, უასტლერის საღებავებით. არაა სავალდებულო თქმის სიკეთეც. ცუდი პროზა ხშირათ ჩვენი აზიური მოდერნისტების გათლილ ლექსებზე უფრო პოეტურია.

პოეტის განცდა მაღალ საფეხურებზე იღებს ან ტრადიციის ან ირონიის ხასიათს. ვისაც ეზმანება ორეულები წარმავალის, იმას შეუძლია ლაქორგივით გაასვენოს დედამიწა. ირონია შეიძლება მივიდეს თქმის უარყოფამდე და უნდა მოველოდეთ ამაყ პოეტებს, რომლებიც აღარ გამოსთქვამენ თავის განცდებს. ქეშმარიტი პოეზიის ორდობე მიდის ამ უფსკრულისაკენ; აქ იქნება ნამდვილი კრიზისი ძველი პოეზიის: დიდი განცდები აღარ ღაბტვერება ვიტრინებში მუშტრის მოლოდინში და ფილისტერებს აღარ დასჭირდებათ აუბილეების გადახდა პოეტებისათვის.

მაგრამ აუბილეები მაინც იქნება: ფილისტერმა არ იცის ქეშმარიტი პოეზია—მისთვის ყველა სახელები თავსდება ხელოვნებაში. მისთვის მისაწდომა მხოლოდ უშუალო განცდა, განცდა ფიზიოლოგიური. ის ხუთი გრძნობის გაღიაშია და ყველა სიმფონიები ბეტჰოვენის მის ყურის ბარბანს არ სცილდება.

პოეზია არაა ნაწილი ხელოვნების. ხელოვნებას საკუთარი სამთავრო აქვს: იგი სტილია, ფორმაა, საფარველია მაიასი. გარეგნობაა ერთი სიტყვით. მას აქვს ინსტინქტიური მიხედრა გრძნობათა კაპრიზების და ეძებს უფრო მისაღებ და ადვილ ფორმებს. საუკუნოებით მუშავდებოდა კანონები სიმეტრიის, გარმონიის; ხელოვნება ტეხნიკაა, მიღწევაა. ის არაა დინამიური, ის სტატიურია თავის უმაღლეს საფეხურებზე. ხელოვნებამ იცის მარადი ფორმები ფუგის, სონეტის, კორინთის და იონიის კოლონების. ფორმა უდიდეს როლს თამაშობს არხიტექტურაში და აქ ყველაზე უფრო გამოჩენილია ხასიათი ხელოვნების: დაკანონებული ფორმები და კომპოზიციები ორეულებივით მეორდებიან დროში და სივრცეში.

ხელოვნებას საკმე აქვს მარტო მატერიალურთან. ფერების შერჩევა, ხაზების მოშვილდევა, ხმების შეწყობა ისე, რომ თვალს ეამოს, სმენა დატკბეს—ხელოვნებას სხვა აზრი არა აქვს.

ხელოვნური ნაწარმოები შეიძლება იყოს თავისთავადი, მარტოდგან ფორმა უშინაარსო. იგი შეიძლება შედგერიდ იყოს ოსტატობით, მაგრამ მეტბრე ცის გადაღმა არ გადაგვახედებს. ასეთია იგორ სვერდიანინის ლექსები, იტალიანური მუსიკა ხშირათ, მოდერნიზმის ცრუკლასიკური ხელოვნება და ყოველი კლასიციზმი იდვალში. ესაა ხელოვნება ხელოვნებისთვის, ფორმა ფორმისთვის, წმინდა ფორმა წმინდა ფაბულით. მას პოეზიასთან არაფერი კავშირი აქვს და მისი მნიშვნელობა ამგვარივეა, როგორც „ზაფხულში ტკბილი ლიმონათის.“

უფრო ხშირათ ხელოვნება მოჯამაგირუა. იგი თავისი ღამაში ფორმებით ტანსაცმელივით მიდის საცვეთად პუბლიცისტიკასთან, ფილოსოფიასთან, არითმეტიკასთანაც კი. იგი პასიურია მონასავით და ადამიანის ხუთ გრძნობას მორიდებით უხსრებს წინ, რომ მის სასიამოვნოთ გააღამაზოს ყოველივე—მეცნიერ, რელიგია, ქუჩები, ოთახის მორთულობა.

უტილიტარული ხელოვნება ირათ საღდება „აზრიან ხელოვნებათ.“ ასეთია აკაკი წერეთლის ლექსები ბანკობიაზე. მისმა მოწაფეებმა ვერ გაიგეს მისი „აღმართ-აღმართი“ და „სულიკო“ და თმაგათფთრებულები დღემდი ლექსავენ მიმდინარე ცხოვრების ფილოსოფიას 200 ბწკარში და პოეტების ლექსიკონში თავის საბელს ელიან. მაგრამ მხატვრულად დაწერილი ფილოსოფია ან პუბლიცისტიკა იგივეა, რაც ვრუბელის ორნამენტებით შემკული ბუხარი. აკაკის საბანკო ლექსები გავს შაქრით დატკბილულ პილდულებს. ეს „აზრიანი პოეზია“ არაა პოეზია; იგი მხოლოდ ბელეტრისტიკაა,¹⁾ სულ ერთია ლექსათა თუ საღათ დაწერილი. აქ გაღამაზებული ნივთებია მთელი თავისი სიმძიმით.

ასე რაინდებივით პირისპირ დგანან პოეზია და ხელოვნება და ხმალი იწვევენ ერთმანეთს. ბედნიერ მომენტებში ისინი მეგობრებივით ხედებიან. პოეზიასთან თანამშრომლობა ყოველთვის ამაღლებდა ხელოვნებას; აქ იგი არ იყო არც აზრიანი და არც ცარიელი.

პოეტური თქმა არაა ყოველთვის ხელოვნური თქმა. ჩვენ დიდ პოეტებს ნიკოლოზ ბარათაშვილს და უფრო ვაჟა-ფშაველას უწუნებენ სიტყვის ოსტატობას.

ხელოვნებას ხაქმე აქვს ჩვენ ხუთ გრძნობასთან უმთავრესად. იგი თითქმის ხელშესახებია და უფრო ადვილია მასთან მეცნიერული შეთადებით მისგლა. ამიტომაა, რომ ესთეტიკა იმედინათ ეძებს სიმეტრიის და სილამაზის კანონებს. ესთეტიკა ფორმის, სტილის, ათვისების თეორიაა. პოეტის იქნება თეორია განცდის. პოეტისა უმთავრესად მეტაფიზიკური და მისტიური იქნება.

ხელოვნების ჩაქუჩი გაუძლებს დროთა ბრუნვას. იმას არ ეშინია ფორმების გამეორების. მაგრამ თუ პოეზიამ უარი თქვა სოფელზე და თავის სენაკში ჩაიკეტა, ხელოვნების გამოწვდილ ხმალს არავინ უპასუხებს და ფილისტერები ვერ შეამჩნევენ მის მარტოობას.

12 ივნისი 1921 წ.

¹⁾ ბელეტრისტიკაა ყველაფერი, რაც მხატვრულ ლიტერატურაში პოეზიის გარეშე რჩება.

ვალერიან გაფრინდაშვილი

სასკულუბოს მაგია

დღეს პოეზია დატვირთულია სახელებით, როგორც კალიოსტროს თითები ძვირფასი თვლებით. ერთი სახელი შეიძლება პოეზიაში, როგორც დედოფალი და მეორე, როგორც მონა.

პირველად სახელს აქვს რეალური შინაარსი, მაგრამ ის თანდათან იწმინდება რეალობიდან და საკუთარ ღირებულებად იქცევა. მთელი საბერძნეთის მითოლოგია დღეს სახელების მაგია არის, დაშორებული თავის პირვანდელ ნიადაგს.

დღეს პოეზია იწეის თავის საკირეში და არაფერს არ სესხულობს ცხოვრებიდან.

პოეზიის მთავარი მიზანი არის გამოგონილი ან არსებული სახელის დამტკიცება და გაძლიერება. სახელი არის რკინის მავთული, ჰაერში გაბმული, რომელზედაც პოეტი ჯამბაზი სიარულს ბედავს.

სახელი და სიტყვა ერთად იზრდებიან. შემდეგ სახელი გაუსწრებს ზრდაში სიტყვას და მალე ააგდებს ტანს. როგორც რომელიმე გმირი ჰქმნის ლეგენდას, ისე სახელი პირველი აშრიანების შემდეგ ჰქმნის თავის ფანტასტიკას.

პოეტის კულტურა გაიზომება სახელების შესაფერი ხმარებით. ქართულ პოეზიისათვის ბოლო ხანაში არ არსებობდა სახელების ჯადოქარობა. არ იცოდნენ, რომ სახელი დიდი საშვალეა მხატვრული მიზანის მისაღწევად.

ტიციან ტაბიძემ თავისი ბრწყინვალე სონეტი „ესკურიალი“ ასე გაათავა: „მაგრამ სახელი პოეტების უფრო გვაბრმავენ“. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ მკოსნის მდაბიო სახელწოდება ტიციან ტაბიძემ შესცვალა პოეტის კეთილშობილ სახელით.

არიან პოეტები, რომელნიც სახელის გამოტანას ვერ ახერხებენ: სახელები იცნობენ პოეტებს და ყოველ შემთხვევაში არ ემორჩილებიან.

პოეტების სახელი ანათებს, მაგრამ არიან სხვა სახელები, რომელთაც ეზიარა ჩვენი ოცნება: ბიზნამის ტყე, სააკაძე, ერესეფესერ, თამარი, წიწამური, ეიფელი, აშორდია, მაკადამი.

ზოგი ნივთები და მოვლენები თავისი მოკვეთილი სახელით უტოლდებიან ადამიანთა სახელს.

სანდრო ცირეკიძის აზრით პოეზია სათაურით გათავდება. მაგრამ შეიძლება სათაურის უარყოფა ავტორის სახელისათვის, რადგან ავტორის სახელი უფრო მჭერმეტყველია.

სახელი როგორც საოცნებო მირაჟი პირველად აღმოაჩინეს პარნასელებმა (ტეოფილ გოტიე).

პარნასელებს შეჰყავთ ისტორია ლირიკის სასუფეველში და დღეს ლირიკა ჯანაობს სახელების საქანელაზედ.

კნუტ ჰამსენის ილახილი სახელია და ეს სახელი ევლინება მშიერ ბოგემას როგორც მუზა, როგორც მუცელ-მოგვი მადონა.

უფველია ის, რომ სახელი ახალმა პოეზიამ გააზღაპრა, იმ ლირიკამ, რომელიც არის ლიტერატურის სინტეზი და დასრულება. სახელის რელი ისე დიდია დღეს პოეზიაში, რომ უსახელო პოეზია პრიმიტიულია და ვიწრო საზღვარს ვერ გასცილდება.

ბეატრიქეს სახელი გადასწონის მთელ დანტეს პოეზიას და მისი ალფგორითული პოემა გამართლებას ნაზულობს ბეატრიქეს სახელში. საფოს პოეზია ჩვენ თითქმის არ ვიცით, მაგრამ მისი სახელი თავის თავად პოეტურია. ჩვენ არ ვიცით ნერონის ლექსები, მაგრამ მისი სახელი, ამოვლებული ცეცხლმოკიდებულ რომის დაისში, შედის ლირიკაში, როგორც მოქანცული ქიმერა.

მერის სახელი უსწორდება შელოის სახელს და ამშვენებს ინგლისურ პოეზიას, როგორც მარადი ინჟანტა. ედგარის „ნევერმორი“ არ არის მხოლოდ სიტყვა. ეს სახელია და მკითხველს შეუძლია ამ ერთი სახელით მოიწვიოს ბევრი მოჩვენება და ბევრი სახე.

პოეზია არის „Notre Dame“ და მის მაღალ კედლებზე აიშართენ სახელები, როგორც ქიმერები.

დღეს რომ პოეზიას სახელები გამოვაცლოთ, პოეზია მთელი საუკუნოებით დაიბნევა უკან, იქნება უშუალო და სადა, როგორც ველურების შაირობა. ჯერ არავის გამოუცხადებია სახელების კულტი. მაგრამ შესაძლოა იმისთანა შკოლის გამოსვლა პოეზიაში, რომელიც აიღებს სახელს, როგორც თავის პოეტიკის მთავარ ხაზს. ქართულ პოეზიაში სახელების მაგია გამართლებულია ყანწელების გაქანებული სახელებით და აგრეთვე მათი პოეზიით. გრიგოლ რობაქიძის „ვასაკა“ უკვე შეიცავს სახელში თავის ფანტასტიკას და მომავალი ქართული პოეზიის წინამორბედია. პაოლო იაშვილის ფარშავანგი დარჩება, როგორც რევოლუციის ბაიზადი და ამის გარდა ბევრ სახეებს შესძენს ქართულ პოეზიას. ეს ლამაზი და უცხო ფრინველი პირველად პაოლო იაშვილმა ააქივლა პოეზიაში და მე მჯერა, რომ ფარშავანგი იქნება ფანტასმაგორული სახელი და არა მარტო სახე. ტიციან ტაბიძე მთელ ევროპას მოივლის თავის ქალდევს ბალაგანით. მისი ქალდვა დააბრმავებს პოეზიას ახალი სხივებით და ეს სახელი, როგორც „მღვდელი და მალაქია“ ბევრ აზრდილებს შეკმნის და ფროიდში გადავა, როგორც ყოველი შესანიშნავი სახელი. ლოტრეამონის მალდორორი საშინელების აპოთეოზია და ისმის, როგორც ნევერმორი. მალარმეს „პენიულტიემი“ სახელში გადადის და მისი პირვანდელი აზრი იკარგება.

სახელების მისტიკა იმდენად თვალსაჩინოა, რომ ამას მოწმობს ყოველდღიური ცხოვრება. ცხოვრებაში გაბატონებულია რამოდენიმე სახელი და ყოველი დანარჩენი მათი ანარეკლია.

არის მომენტი, როდესაც სახელი, როგორც კათაკმეველი, პოეზიის გარეშე სდგას, მაგრამ ცის თაღი გაიხსნება და სახელი ამალღდება თავის ტახტზე, მე ვლაპარაკობ კეთილშობილ სახელებზე, რომელთა ნიშნის ქვეშ მიდის დღეს პოეზია.

ღირიკა არის სპილოს ძეღის კოშკი. ამ კოშკიდან იყურებიან ანდროგი-ნები და ქალწულები, რაინდები და დამეძი, მაგრამ თვით პოეტია კოშ-კის ხუროთმოძღვარი.

როცა პოეტი გვდება, მისი სახელი ვარსკვლავად მიჰყვება მის კუბოს და შემდეგ იწყებს ხეტიალს მხოფლიოში. პოეზიის ცახედ ბევრი ვარსკვლა-ვებია: ჩატერტონი, მარლო, ვიონი.

რომელიმე პოეტი ან ესეისტი შეადგენს პოეტურ სახელების გერალდიკას და აქ იქნებიან ახნაურები და თავადები.

ფუტურისტებს უნდოდათ ხელოვნურად დაედუბათ პოეზია. მაგრამ ეს თავის თავად მოხდება, რადგანაც პოეზია დღეს იკვებება თავისი სისხლით და ხორციით. ის ჩონჩხად იქცევა და გადატყდება წელში, როგორც მო-რუცი აკრობატი. მთელი ფუტურიზმის რიტორიკა და ერუდიცია მიმარ-თულია სახელის წინააღმდეგ. მაგრამ თვით კრუჩონიხი სახელია და ყვე-ლაზე უფრო დაწყველილი თანამადროვე პოეზიაში.

პოეტები როსკიპებივით ცბრძვიან ერთმანეთს, მაგრამ იძულებულნი არიან იცხოვრონ ერთ სახლში.

დადგება დრო, პოეზია სახელებს დაივიწყებს და ისევ დაუბრუნდება ფუტ-კრებს და ყვავილებს. მაგრამ რაც უნდა თავიდან დაიწყოს პოეზიამ, რაც უნდა ობიექტური იქნეს ის, მისი განვითარება სახელის გამარჯვებით დაგვირგვინდება. სიტყვები როგორც მონები ნახავენ თავის სპარტაკს და დაამარცხებენ არისტოკრატიულ სახელებს, მაგრამ ეს დამარცხება იქნება დროებით. ყოველ სიტყვას იმედი აქვს, რომ სახელის წოდებას მოიხვე-ტავს ოდესმე.

ყველაზე უფრო დიდი მაგალითი სახელის გახდაპრების არის ღმერთი: არავინ არ იცის რას ნიშნავს ეს ნოუმენი, მაგრამ იგი კაცობრიობის რეჟისორია.

პოეტი სტამბაში

(ფრაგმენტები ბიოგრაფიისთვის)

გრიგოლ რობაქიძე. აქვს თავის ფანტასმაგორია და მისტიკა დიდების. ვილიყ დ'ელილ ადანმა დასწერა „დიდების მაშინა“. საქართველოში გრიგოლ რობაქიძემ გაანათა ამ ფოსფორით. გადაკარგული უცხოეთში ქართველები, თვითონ უცხოელებიც და გამურული მუშაობით ასოთ-ამწყობნიც მიაჩნდებიან მის რომაულ პროფილს. არ ყოფილა შემთხვევა ვინმეს რობაქიძე არ შეეშინია, არ ეცნო და არ გაბარებოდა მისი შეხედვა. გრიგოლ რობაქიძეს სტამბაში მიაქვს თავის ლექსები პერგამენტზე დაწერილი—ასე სწერდნენ ძველი ქართველები, რომელთა ხელნაწერიც უფრო გამძლეები გამოდგა, ვიდრე ბევრი დაბეჭდილი წიგნები. მაგრამ მისთვის კორექტურის შეცდომა საბედისწეროა. არ დაბეჭდილა არც ერთი მისი ლექსი, რომ არ გამოჩნდეს ეს ტინკა.

ერთხელ სანდრო ცირეკიძემ „ანტოლოგიის“ თვითმუშა დაბეჭდილ წიგნში თავის ხელით გაასწორა ერთი შეცდომა გ. რობაქიძის ლექსის „პანი“. სულ რამდენიმე თვის წინათ თვითონ გრიგოლ რობაქიძემ თავის ხელითვე გაასწორა „ბარბიკადში“ პაოლო იაშვილის ლექსის „არტურ რემბოს“ ერთი შეცდომა. მაშინ ეს ნომერი ათასსზე მეტი დაიბეჭდა. ორი აბალ-გაზდა სტუდენტი, რომელნიც შედითხდნენ ამ საქმეში, გაკვირვებული უყურობდნენ მის მუშაობას.

სტამბაში ბეჭდვის დროს ასოთ-ამწყობნი ორ საქმეს აკეთებენ: უსმენენ გრიგოლ რობაქიძეს და აწყობენ შრიფტს.

ერთად-ერთი შემთხვევაა, ალბათ, როცა ამ დაწვევლილ პროფესიის ხალხს უყვართ თავის ხელობა.

პაოლო იაშვილი. იგივე „მაშინა დიდების“. არ ყოფილა არც ერთი სტამბის პატრონი ან ასოთ-ამწყობი, რომელიც მას პირადათ არ იცნობდეს. პირველ შესვლისთანავე გაღიმება — და ამუშავდება რეჟისურა. ყოველი სიტყვა დაპირებაა და არავის ეგუება მისი ასრულება. ასოთ-ამწყობებს უყვირთ, რომ ის მთვრალი არ არის — მაგრამ იციან მალე ერთად დათვრებიან. პაოლო იაშვილს არ დაუწერია არც ერთი ლექსი, რომელიც ან სტამბაში არ დაეწერა — ან ხელმეორედ არ გაესწორებია. სტამბაში დაწერილ ლექსებში ჯერჯერობით პირველობა მაინც ერთ ლექსს რჩება „ფარშავანგები ქალაქში“. არის ბედნიერი ადამიანი, რომელსაც ეს შეუძლია. პაოლო იაშვილი პირველათ სტამბაში მიხვდება, რომ საჭიროა ლექსის წერა. რასაკვირველია ისეთი ლექსის, რომელსაც ის დაბეჭდავს და არა იმ ექსპრომტების, რომლითაც ის ყველა საღამოებზე აპურებს ფილისტერულ საზოგადოებას.

მხოლოდ უახლოვება მეგობრებმა იციან, როგორ აფასებს პაოლო იაშვილი პოეტის სახელს, როცა მას სტამბაში ხედავენ. ის უყვირდება ყოველ

სტრიქონის გამართვას. პირის სახე და ხელები გამწვანებული აქვს. ის ერთ და და იმავე დროს ასოთ ამწყობსაც ეხმარება, მაშინისტსაც და მეტრან-პაესაც. და ყველას საქმიანად. დაბეჭდვის შემდეგ მისთვის დაბეჭდილი არ არსებობს.

ვალერიან გაფრინ და შვილი. ვალერიან გაფრინდა შვილმა სრულ-ლიათ მოულოდნელათ დაიწყო რედაქტორობა. ალიონზე მთიან ტყეები-დან გადმოვარდებიან. მეოცნებე ნიაშორები, და ტფილისში გამოჩნდება თეთრ ყდიანი წიგნები. მისი ენერგიული სახე, რომელიც მისმა მეგობარმა ახალ მოსეს სახეს შეადარა, ყველას აჯერებს გაფრინდა შვილის საქმიანობაში. ამ პოეტს ჯერ არავინ შეხვედრია, რომ განშორების დროს ალტაცებით არ ექოს მისი სინაზე და მჭრელი კეჟა.

ჩემთვის პრობლემაა თავის ჩახვერათ დამბული ენით როგორ ელაპარაკება ის ასოთ-ამწყობებს—რომელთა ჯიუტობაც ასე ცნობილია პოეტებში—მაგრამ ყოველთვის აშკარათ გამარჯვებულია პოეტი.

სწერს ნერვიულ ხელით, როგორც ბავში. ამას მანიფესტის კარაკული ეწოდება. არა მარტო კორექტურის გულისხმობით, მას ეკუთვნის ერთი ფრანგი პოეტის ეპიტეტი: შეუცდომელი.

სანდრო ცირეკიძე. დარჩება ალბათ საქართველოში პოეტის და გამომცემლის სახელი—ყველაზე უფრო მის მეგობრებში. ჩვენმა დრომ ბევრი გამომცემელი გაამდიდრა. სანდრო ცირეკიძეს შეუძლია გაიმეოროს დორიან გრეიდან—ანტრეპრენიორის სიტყვები:

—მთელი სიცოცხლე იშრომე გამდიდრებისთვის, რომ უეცრად გა-კოტრდე შექსპირზე.

შექსპირის მაგიერობას, რასაკვირველია, პოეზია გასწევს.

კოლაუ ნადირაძე. ცხოვრება ჯიბეებში ხელებ-ჩაწყობილი—უკე-თესი ავტობორტრეტია. მე არ ვიცი როდის იცლის კოლაუ ნადირაძე სტამბაში შესასვლელათ. მაგრამ ამ დაუდევარმა პოეტმა მაინც მოასწრო წიგნის გამოცემა. მისი „ბალდაზინი“ კათოლიკური სიმტკიცით არის გა-მოქედილი (არის პოეტის სისხლში მართლა კათოლიკური). პირველ შე-ხვედრისთანავე შეატყობს ყველა, რომ შეიძლება მას უმიზეზოთ ვინმე შემოეღებოს. ამას, ალბათ, სტამბაშიც ხვდებიან.

ნიკოლოზ მიწიშვილი. როგორც ჰინკა გამოჩნდება მოულოდნე-ლათ: რედაქტორი ცხრა ალაგას და უფრო მეტ ალაგას მდივანი. პირ-ველ შეხვედრისთანავე ენდობიან—ისეთი სპეტაკი ბალზიც, როგორც სტამ-ბის პატრონებია. გიპერბოლებში არ ჩამორჩება ტიცთან ტაბიძეს. მის ამზანაგებს არ გაუკვირდებათ, რომ ერთ დღეს ნ. მიწიშვილმა ისინი სა-კუთრათ შეძენილ სტამბაში შეიყვანოს.

ტიციან ტაბიძე. როცა სხვებთან არის, ნაკლებათ ლაპარაკობს, სხვისი იმედი აქვს, განსაკუთრებით თუ მთვრალი არ არის. როცა მარტო დარჩება, ერთად ერთი იარაღია—გიპერბოლა. მესამედიც რომ ვინმემ დაუჯეროს, საქმე გაკეთებულია. უნდოდა როგორც ლექონტ დე ლილს შეუძლებლათ გაეზადა სალიტერატურო განყოფილების წარმოება, მაგრამ ყოველდღე აპირებს კომპრომისებზე წასვლას ახალგაზრდა პოეტებთან. თავის დღეში არც ლექსებში და წერილებში ნიშნები არ დაუსვამს და გულში ახარებს ყველა კორექტურის შეცდომა, (თუმცა ნანდისხან მეგო-ბრებს უმაღლეს). თავის გამართლება ბევრია: სულ ერთია მაინც ვერაფერ გაიგებს და ამას გარდა გადავარდნაც საჭიროა. შეიძლებოდა კიდევ მი-მატება, მაგრამ შეიძლება ამან ავნოს მის რედაქტორობის სახელს.